

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 12C/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319202735
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5319202735.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou v spore žalobcov: 1) M. Z., rod. A.C., nar. XX.X.XXXX, A. Č.. XXX, XXX XX E., 2) Z. P., rod. A., nar. X.X.XXXX, O. Č.. XX, XXX XX E., 3) Q. A., nar. X.X.XXXX, O. Č.. XXX, XXX XX E., 4) Q. C., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, A. Č.. XXXX, XXX XX O., Česká republika, 5) B.G. A., nar. XX.X.XXXX, B. Č. Č.. XXXX, XXX XX Y. - M., Česká republika, všetci žalobcovia právne zastúpení Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom, Palárikova č. 1449, 022 01 Čadca, IČO: 43 271 219, proti žalovaným: 1/ M. A., rod. A., nar. XX.X.XXXX, O. Č.. XXX, XXX XX E., žalovaná v rade 1) právne zast. Advokátska kancelária ŠČURY s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 2618, 022 01 ČADCA, IČO: 47 258 055, 2/ L. A., nar. XX.XX.XXXX, O. Č.. XXX, XXX XX E., 3/ J. A., rod. O., nar. XX.X.XXXX, O. Č.. XXX, XXX XX E., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že nehnuteľnosti v kat. úz. E., parcela CKN č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 357 m², parcela CKN č. XXXX - záhrada o výmere 445 m², parcela CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 123 m², parcela CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 38 m², rodinný dom č. súp. XXX postavený na parcele CKN č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 357 m² v podiele 1 zapísaná pod B1 na LV č. XXXX na žalovanú v rade 1/ M. A. ako vlastníčku, p a t r i a do dedičstva po neb. M. A., rod. O., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXXX, naposledy bytom O. Č.. XXX, E..

II. Žalobcom p r i z n á v a voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

III. Znalcovi M.. A. C. p r i z n á v a nárok na znalečné v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 11.10.2019 sa žalobcovia voči označeným žalovaným domáhali určenia, že nehnuteľnosť zapísaná na žalovanú v rade 1) M. A. ako vlastníčku evidované nehnuteľnosti na LV č. XXXX kat. územie E., patria do dedičstva po neb. M. A., rod. O., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXXX, naposledy bytom O. Č.. XXX, E..

2. Podanie žaloby žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu odôvodnili tak, že žalovaná v rade 1/ M. A., rod. A. ako obdarovaná uzavrela v roku XXXX Darovaciu zmluvu vo forme Notárskej zápisnice Nz 13076/2014 zo dňa XX.XX.XXXXč. Z. XXXX/XXXX, ktorej vklad bol povolený XX.XX.XXXX (ďalej aj ako len „darovacia zmluva“) s nebohrou M. A., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XXX, XXX XX E. ako darkyňou, ktorej predmetom bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva nehnuteľností - domu č.s. XXX, parcely CKN č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 357 m², parcely CKN č. XXXX - záhrada o výmere 445 m², parcely CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 445 m², parcely CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 38 m² v podiele 1 zapísanom pod B1 v liste vlastníctva č. 2662 pre katastrálne územie E.

z daryne - neb. M. A. na obdarovanú - žalovanú v rade 1/M. A.. Žalobkyňa v rade 1/ M. Z. a žalobkyňa v rade 2/ Z. P. sa dozvedeli o darovaní 1 nehnuteľností po pol roku od žalovaného v rade 2/ L. A. - brata žalovanej v rade 1/ M. A.Í., pričom sa na to opýtali svojej matky - neb. M. A., ktorá im povedala, že nič nepodpisovala, že nič nevie a ona nikomu nič nedávala. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v rade 1/ M. Z. sa starala o svoju nebohú matku neb. M. A.Í., rod. O. po spornom darovaní a vedela preto, že matka trpela ťažkou demenciou, požiadala (spolu so svojou sestrou Z. P.) znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria o vyhotovenie súkromného znaleckého posudku na duševný stav nebohej M. A., rod. O. v čase uzavretia darovacej zmluvy, konkrétne, či neb. M. A. trpela duševnou poruchou alebo duševnou chorobou a ak áno, akou, ďalej, či v čase spísania darovacej zmluvy dňa 04.04.2014 si uvedomovala svoje konanie, mohla posúdiť význam a dôsledky darovacej zmluvy, teda aká bola jej rozpoznávací schopnosť a či bola toto svoje konanie schopná ovládnuť, teda aká bola jej ovládacia schopnosť. Zo znaleckého posudku č. 199/2019 zo dňa 15.08.2019, ktorý vypracoval M. A. C. ako znalec z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria (Privátna psychiatrická ambulancia, G. X, XXX XX Ž.) jasne vyplýva, že nebohá M. A., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, zomretá XX.XX.XXXX, trpela dňa XX.XX.XXXX (v čase podpisu darovacej zmluvy) trvalou vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle (duševnou chorobou) - zmiešanou demenciou ťažkého stupňa. V tom čase (v čase spísania spornej darovacej zmluvy) si následkom tejto duševnej poruchy neuvedomovala svoje konanie, nemohla posúdiť význam a dôsledky darovacej zmluvy a nebola schopná toto svoje konanie ovládnuť. Jej rozpoznávací a ovládacie schopnosti boli v tom čase následkom vážnej duševnej poruchy vymiznuté. Zo znaleckého posudku je teda zrejmé, že nebohá M. A. pri uzavretí darovacej zmluvy konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon neschopnou. Z opísanej choroby je zrejmé, že pokiaľ nebohá M. A., rod. O. ako daryňa urobila právny úkon - uzavrela darovaciu zmluvu so žalovanou v rade 1/M. A., rod. A., ktorou nebohá M. A. prejavila vôľu bezodplatne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v podiele 1/2 v prospech žalovanej v rade 1/ M. A.C., tak konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento úkon neschopnou podľa § 38 ods. 2 Obč. zák. Nebohá M. A., rod. O.Á. neplatnou darovacou zmluvou prišla o svoj majetok, na ktorý majú žalobcovia nárok na základe svojho práva dedičia po neb. M. A., pričom zo znaleckého posudku vyplýva, že neb. M. A. v čase uzavretia neplatnej darovacej zmluvy na základe svojej duševnej poruchy ani nevedela, čo podpisuje a nechápala význam podpisovanej darovacej zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná v rade 1/ M. A. ako obdarovaná využila nepriaznivý duševný stav svojej neb. starej matky M. A. na podpísanie darovacej zmluvy a neoprávnené získanie neoprávneného majetkového prospechu. Naliehavý právny záujem na podaní žaloby z dôvodu (absolútnej) neplatnosti darovacej zmluvy, odôvodňovali žalobcovia predovšetkým tým, že žalobcovia sú dedičmi po poručiťke (neb. M. A.) a ich právne postavenie ako dedičov po neb. M.Á. A. je neisté do rozhodnutia o požadovanom určení. Právoplatné vyhovujúce rozhodnutie súdu je spôsobilým podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností spolu s následným právoplatným dedičským rozhodnutím (spôsobilé záznamové listiny podľa § 35 ods. 2 písm. a/zákona č. 162/1995 Z.z. Katastrálny zákon v znení neskorších predpisov). Z predložených dôkazov vyplýva, že darovacia zmluva je absolútne neplatná (neplatnosť podľa § 38 ods. 2 Obč. zák. je druhom absolútnej neplatnosti, na ktorú prihliada súd ex offa bez časového obmedzenia), pretože nebohá M. A., rod. O. bola v čase podpisu darovacej zmluvy ovplyvnená vážnou duševnou poruchou (zmiešanou demenciou ťažkého stupňa). Dedičmi zo zákona v prvej dedičskej skupine v zmysle § 473 ods. 1, ods. 2 Obč. zák. podľa Uznesenia o dedičstve po neb. M. A. 12D/38/2017-85- zo dňa 13.06.2017 sú: 1/ M. Z., 2/ Q. A., 3/ Z. P., rod. A., 4/ Q. C., rod. A., 5/ B. A., rod. A., a 6/ t.č. už neb. L. A., rod. A., zomr. XX.XX.XXXX, po ktorom sa viedlo dedičské konanie na Okresnom súde Čadca pod spisovou značkou 8D/50/2016, z ktorého bolo zistené, že nebohý zriadil závet formou notárskej zápisnice dňa 23.10.2014 pod číslom NZ 39911/2014, ktorým všetok svoj hnutel'ny a nehnuteľný majetok poručil svojmu synovi: a/ L. A., a t.č. už neb. O. A., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E., O. XXX, okr. Čadca, Slovenská republika, zomr. XX.XX.XXXX, po ktorom sa viedlo dedičské konanie na Okresnom súde Čadca pod spisovou značkou 5D/68/2016, z ktorého bolo zistené, že nebohý závet a ani listinu o vydedení nezanechal, zomrel ako slobodný, bezdetný a po ňom prichádzala do úvahy vyššie matka - t.č. už poručiteľka (neb. M. A.), čiže t.č. prichádzajú do úvahy po ňom vyššie citovaní dedičia - súrodenci (žalobcovia). Hmotnoprávne postavenie označeného okruhu subjektov na strane žalobcov, ako i na strane žalovaných, ako dedičov po neb. M. A. ako daryni spoluvlastníckeho podielu1 v nehnuteľnostiach zapísaného pod B1 v LV č. XXXX pre k.ú. E. na meno žalovanej v rade 1/ M. A. sa premieta aj do ich procesného postavenia ako členov nerozlúčného spoločenstva podľa § 77 ods. 1 CSP, na ktorých všetkých sa musí vzťahovať rozsudok. Čo sa týka petitu žaloby - určenia konkrétneho podielu konkrétneho zapísaného vlastníka, ktorý nie je skutočným

vlastníkom, do dedičstva po neb. skutočnom vlastníkovi, žalobcovia poukazujú na Rozsudok OS Žilina 18C/154/2011-369 z 03.10.2014 a potvrdzujúci Rozsudok KS v Žiline 11Co/176/2015 z 29.06.2015.

3. K podanej žalobe na preukázanie tvrdení pripojil právny zástupca žalobcov ako listinné dôkazy darovaciu zmluvu vo forme Notárskej zápisnice N 213/2014, Nz 13076/2014 zo dňa XX.XX.XXXX, ktorej vklad bol povolený katastrom pod č. Z. XXXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX, výpis z LV XXXX pre katastrálne územie Turzovka zo dňa 20.09.2019, znalecký posudok č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX vypracovaný M.. A. C., znalcom z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, uznesenie súdu sp. zn. 12D/38/2018 v dedičskej veci po zomr. M. A..

4. V rámci prípravy pojednávania súd doručil po splnení poplatkovej povinnosti žalobcov žalobu s prílohami spoločne s procesným poučením pre strany sporu ako i výzvou vo forme uznesenia na vyjadrenie k podanej žalobe žalovaným a to M. A. 9.1.2020, J. A. 9.1.2020, žalovanému v rade 3) dňa 16.7.2020 prostredníctvom polície. Žalovaní v rade 1 a 3 doručili súdu plnomocenstvo udelené právnenému zástupcovi JUDr. Celestínovi Stehurovi, ktoré plnomocenstvo mu udelili 21.1.2021.

5. Právny zástupca žalovaných vo vyjadrení (č.l. 58 a nasl. spisu) k žalobe uviedol, že žalobcovia v I. - 5. rade sa vo svojej žalobe odvolávajú na neplatnosť právneho úkonu z dôvodu, že ich stará matka nebohá M. A. mala konať v duševnej poruche a preto je darovacia zmluva zo dňa 4.4.2014 neplatná v zmysle ust. § 38 ods. 2/ Občianskeho zákona. Odvolávajú sa pritom na posudok M.. A. C., ktorý bol vypracovaný dňa 15.8.2019. Tento posudok považovali za nedostatočný, ktorý bol urobený viac ako 4 roky po uzavretí darovacej zmluvy, tento vychádzal len z údajov žalobkyne v 1. rade M. Z. a zo zdravotnej dokumentácie nebohej babky M. A.. Pritom zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že do 4.4.2014, kedy bola uzavretá darovacia zmluva, babka nikdy nebola na vyšetrení u psychiatra, ale vždy sa zúčastnila len geriatrického vyšetrenia a to hlavne z dôvodu, že bola dehydrovaná. Z tohto jasne vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade, ktorá sa mala o ich babku starať, sa o ňu riadne nestarala. Až pol roka po uzavretí darovacej zmluvy, keď sa žalobkyňa v 1. rade dozvedela, že babka M. A. darovala nehnuteľnosti žalovanej v 1. rade, navštívila psychiatra M.. O. C.. J. tohto dôvodu, keďže M.. A. C. nikdy ich babku osobne nevyšetroval, vychádzal len z údajov žalobkyne M. Z., znalecký posudok považovali za nedostatočný, neobjektívny a teda za nesprávny. V znaleckom posudku nie je uvedené, odkedy babka M. A. začala trpieť na demenciu, v ktorom období sa to začalo prejavovať, kedy mala jasné chvíle a podobne. Znalecký posudok len konštatuje, že v čase uzavretia darovacej zmluvy t.j. X.X.XXXX trpela vážnou duševnou chorobou, pričom však vôbec nie je odôvodnené, prečo by už v tomto období mala takouto chorobou trpieť. Celkovo znalec M.. A. C. bol objednaný žalobcami, aby vypracoval znalecký posudok pre potreby súdneho konania, v ktorom žalobcovia chcú napadnúť platnosť darovacej zmluvy. M.. A. C. im vyhovel a na objednávku takýto posudok vypracoval. Tento znalecký posudok však neuznávajú, považujú ho za nesprávny. M. A.Á. sa osobne zúčastnila spisovania darovacej zmluvy u notárky B.. N. Z.. Notárka B.. N. Z. s babkou M. A. dlho rozprávala, zisťovala, akú zmluvu chce uzavrieť a komu chce predmetné nehnuteľnosti darovať. Babka M. A. bola pri plnom vedomí a jednoznačne vyjadrila svoju vôľu žalované nehnuteľnosti darovať žalovanej v 1. rade. Babka M. A. ešte predtým, ako šli na Notársky úrad, radila sa s O. M. ako má postupovať pri darovaní predmetných nehnuteľností žalovanej v 1. rade, kde sa takáto zmluva spisuje a O. M.C. babku aj doprevádzal k notárke B.. N. Z.. Do Č. na spisovanie darovacej zmluvy ich viedol v aute M. M., ktorý taktiež s babkou v aute komunikoval a babka mu uviedla, že ide ku notárke a ide darovať predmetné nehnuteľnosti jej - žalovanej v 1. rade. U notárky B.. Z. boli asi 1 hodinu, notárka zmluvu nahlas diktovala, potom ju nahlas prečítala, nakoniec ju podpísali. Následne čakali, kým sa urobia prepisy a kým sa všetko ukončí. Keby babka trpela duševnou poruchou, nemohla by absolvovať celú procedúru na Notárskom úrade. Na preukázanie tvrdení navrhli v konaní vypočuť svedkov a to notárku B.. N. Z., O. M. Q. M. M..

6. Žalobcovia doručili prostredníctvom právneho zástupcu k podanému vyjadreniu repliku (č.l. 78 a nasl. spisu), v ktorej nesúhlasili s tvrdeniami žalovaných prostredníctvom ich právneho zástupcu. Tvrdenia žalovaných, podľa ktorých je posudok č. XXX/XXXX M.. A. C. nedostatočný, neobjektívny a nesprávny, neobstoja, nakoľko tieto tvrdenia nie sú ničím podložené a spomínaný znalecký posudok nie je zo strany žalovaných spôsobilým spôsobom spochybnený. Subjektívne tvrdenia a domnienky nemôžu spochybníť znalecký posudok. Zo zdravotnej dokumentácie nebohej M. A., ktorá je súčasťou aj spomínaného znaleckého posudku č. 199/2019, jasne vyplýva skutočnosť, že nebohá M.P. A. bola dňa 13.09.2013 hospitalizovaná na U. C. Č. (neurologické oddelenie a geriatra), pričom v tejto správe je uvedené: „Minimental test: 5b - ťažká kognitívna porucha.“ a zároveň tiež: „zvážiť dispenzár u psychiatra“ (strana 6 znaleckého posudku 3 tretí riadok zhora v rámci časti Objektívny nález). Žalobkyne

1/ a 2/ uviedli, že následne po tejto hospitalizácii ich zdravotný personál informoval, že nebohá M.P. A. bola agresívna a nevedela, kde sa nachádza. Žalobkyne 1/ a 2/ následne o tom informovali ostatných žalobcov. Taktiež žalobcov pri ich návšteve matky M. A. po hospitalizácii doma ani nepoznala. Preto na základe takéhoto správania nebohej M. A. jej bolo doporučené následné psychiatrické vyšetrenie. Po návrate z nemocnice sa stav nebohej M. A. natoľko zhoršil, že začala utekať z domu, chcela chodiť na ľudové zábavy a keď pozerala televíziu, vždy sa obliekla do slávnostných šiat, pričom účinkujúcich v televízii ponúkala slanými pochutinami a alkoholom naliatym do pohárikov. Ich matka (neb. M. A.) už v tomto čase nemala poňatie o reálnom čase, pričom už vtedy brala lieky na pamäť, ktoré jej predpisoval jej obvodný lekár. Žalobkyňa v rade 1/ M. Z. (do XX.XX.XXXX, t.j. do podpisu spornej darovacej zmluvy) ešte nevykonávala opatrovatelku svojej matke neb. M.P. A.. Opatrovateľský príspevok poberal do januára 2014 žalobca v rade 3/ Q. A. a následne od februára 2014 túto starostlivosť o neb. M. A. vykonával toho času už neb. L. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, pričom obidvaja žili spolu s neb. M. A. v jednej domácnosti. Keď žalobkyňa v rade 2) bola svoju matku neb. M. A.C. v roku 2014 niekoľkokrát navštíviť, našla ju v zanedbanom stave (nahú, pomočenú) a nikto sa o ňu nezaujímal, pričom žalobkyňa v uviedla, že v tom čase sa mal o neb. M. A. starať toho času už neb. L. A.Í., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Preto na podklade týchto skutočností a udalostí, teda predovšetkým z dôvodu zistenia zo strany žalobkyne v rade 1/ a 2/, že toho času už neb. L. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX nezvládal starostlivosť o nebohú M. A., preto začala vykonávať starostlivosť o neb. M. A. od októbra 2014 žalobkyňa v rade 1/ M. Z.. Čo sa týka osoby M. M., ktorého žalovaní takisto uvádzajú vo svojom vyjadrení, a ktorý v tom čase (v čase podpísania spornej darovacej zmluvy) bol priateľom a zároveň je otcom dieťaťa žalovanej v rade 1/ M. A.. M. M. k nebohej M. A. prejavoval zjavne neprimeranú náklonnosť za účelom jej manipulácie. Nebohá M. A. bola zo správania M. M. v pomýkove a pod vplyvom svojej choroby si predstavovala a hovorila, že sa za neho vydá. Keď jej žalobkyne 1/ a 2/ hovorili, že to nie je možné a že to je priateľ žalovanej v rade 1/, neb. M. A. odpovedala, že jej to nevadí. Teda vzhľadom na jasné znaky manipulácie preto nemôže byť výpoveď tohto označeného svedka relevantná. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaných, že sa neb. M. A. pred uzatvorením spornej darovacej zmluvy radila s pánom O. M., ako má postupovať pri darovaní predmetných nehnuteľností, tak toto tvrdenie je zjavne nedôveryhodné a účelové, nakoľko O. M. (otec M. M.) nikdy nechodil za neb. M. A. a táto ho ani nepoznala a nemala sa prečo s ním radiť, bol pre ňu cudzou osobou a neb. M. A. nepoznala ani vlastné deti v tom čase. Ide vysoko nedôveryhodné tvrdenie, na ktoré nie je daný žiaden podklad. V čase, keď ešte neb. M. A. nemala zdravotné problémy, napísala v roku 2008 a tiež v roku 2011 závet na notárskom úrade u notárky B. L. C., pričom v týchto rovnakých závetoch sporné darované nehnuteľnosti odkázala svojim synom - žalobcovi v rade 3/ Q. A. a O. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Na základe posledného označeného závetu následne žalobca v rade 3/ Q. A. a O. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX neboli vyplatení z dedičstva po svojom otcovi O. A. (manžel nebohej M. A.), ktorý zomrel XX.XX.XXXX.

7. Repliku doručil súd právnenému zástupcovi žalovaných dňa 14.10.2020, vyjadrenie (duplika) súdu doručené nebolo.

8. Žalovaní prostredníctvom právneho zástupu navrhli vypočuť svedkov, ktorých mal zabezpečiť súd, ktorí svedkovia M. M. a O. M. mali súdu ozrejmiť, že nebohá M. A. v čase uzavretia darovacej zmluvy bola pri plnom vedomí a spôsobilá uzavrieť darovaciu zmluvu, táto sa so svedkom O. M.C. viackrát radila, ako má postupovať pri uzavretí darovacej zmluvy. M. M. má súdu ozrejmiť, že v čase, keď viezol v aute neb. M. A., táto mu cestou rozprávala, že chce spísať darovaciu zmluvu a predmetné nehnuteľnosti darovať žalovanej v 1. rade. Rovnako tak právny zástupca žalobcov navrhol vypočuť ako svedkov B. C. a B. P. k správaniu sa M. A. v ich prítomnosti. Rovnako tak navrhol vypočuť i znalca M. C. k tvrdeniam žalovaných a k rozpoznávacej schopnosti vo vzťahu k právnym úkonom.

9. Na podklade procesných návrhov na vykonanie dokazovania súd vo veci vyzval strany sporu na zloženie preddavkov a to žalovaných v sume 100,- € na výsluch nimi navrhnutých svedkov a žalobcov v sume 150,- € na výsluch nimi uvádzaných svedkov a znalca. Preddavok zložili iba žalobcovia v sume 150,- €, žalovaní preddavok uložený rozhodnutím súdu nezložili, hoc boli súdom v rámci rozhodnutia riadne poučení, že v prípade nezloženia preddavku súd navrhované dôkazy nevykoná (strana 103 spisu bod 7 uznesenia v spojení s ust. § 253 ods. 3 CSP bol 5 uznesenia).

10. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov v rade 1 a 2, svedkyne B. C., svedka B. P.. Prvé pojednávanie súd vykonal v neprítomnosti žalovaných, ktorí boli

právne zastúpení. Na pojednávaní konanom 9.9.2021 súd vypočul znalca M. A. C.. Pokiaľ žalovaní M. A., L. A., J. A., ktorí boli pôvodne zastúpení právnym zástupcom JUDr. Celestínom Stehurom, tomuto právnemu zástupcovi vypovedali plnú moc (oznámenie právneho zástupcu žalovaných z 8.9.2021), pričom žiadala iba žalovaná v rade 1/ prostredníctvom nového právneho zástupcu odročiť pojednávanie, toto súd neodročil s prihliadnutím na vedomosť žalovaných o termíne pojednávaní, ktorý termín oznámil súd právnemu zástupcovi písomne už 22.6.2021, pričom iné dôkazy okrem výsluchu znalca súd na pojednávaní vykonávať nemal, o čom bol uzrozumený aj právny zástupca žalovaných a žalovaní od posledného pojednávaní (viac ako 2 mesiace) mali dostatok časového priestoru, aby si mohli zvoliť právneho zástupcu tak, aby tento mal dostatok času na prípravu. Ich lehota na prípravu pojednávaní zachovaná bola. Poskytovanie opakovaného času len na prípravu z dôvodu zvolenia nového právneho zástupcu nemôže byť dôvodom pre odročenie pojednávaní /nie je to dôležitým dôvodom/ a súd toto posúdil iba ako obštrukciu na strane žalovanej v rade 1) a pojednávanie neodročil. Žalovaní v rade 2/ a 3/ sa pojednávaní nezúčastnili. Navyiac súdu nebola zaslaná riadna plná moc, ktorou by splnomocnili na zastupovanie nového právneho zástupcu všetci žalovaní.

11. Na podklade vyššie uvedeného dokazovania ako i písomných podaní a ústnych prednesov strán sporu mal súd preukázané nasledovné zistenia:

12. Žalobkyňa v rade 2) Z. P. vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že jej mama M. A. mala už pred rokom XXXX vidiny, keď zomrel jej manžel, dostala demenciu, nespoznala ani jej manžela, a aj bratova žena J. uvádzala, že mama má demenciu. Najskôr sa staral o mamu brat Q. a keď došlo k prepisu domu, brat L., otec žalovanej v rade 1). Mama chcela, aby mali bratia kde bývať, boli slobodní oni nemali vedomosť o tom, že to prepísala na vnučku. Teraz v dome býva brat Q. za určité poplatky, brat O. zomrel. Mama bola hospitalizovaná v roku 2013, nespoznávala ich, personál v nemocnici mal s ňou problémy, bila ich a sestričky jej povedali, že má stareckú demenciu. Mama sa chcela vydať za priateľa žalovanej v rade 1/, za priateľa svojej Z. M.P. M., keď pozerala televíziu, obliekla sa do sviatočného, ponúkala tých ľudí sladkým, slaným pretože si myslela, že tí ľudia sú tam s ňou. K mame chodila, spolu so sestrou sa o ňu striedavo starali, jej muža keď tam prišiel nespoznala a pýtala sa jej, čo tam robí ten cudzí muž. V čase, kedy tam býval jej brat, tak vnučka žila v O.. Žalobkyňa uviedla, že brat matku zamykal, lebo ona utekala a nemala žiadnu orientáciu. Matka darovala dom niekedy v roku 2014 a povedal jej to jej brat. Keď išla jej matka s vnučkou k notárovi povedala vnučka bratovi Q., že idú na cintorín a keď sa ona pýtala na to za dva dni nevedela, kde bola. Priateľ žalovanej v rade 1) sa jej zaliečal, pýtal sa jej matky ako sa má a ona si myslela, že jej „nadbieha“, mama nemala predstavu o priestore a ani čase.

13. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou v rade 2) potvrdila v celom rozsahu i žalobkyňa v rade 1).

14. Svedkyňa B. C. uviedla, že M.P. A. bola jej babkou a vie o tom, že nehnuteľnosť dala jej sesternici v 1-ici - žalovanej v rade 1). Prvé príznaky u babky si všimla po smrti deda, babka popierala, že zomrel, uvádzala, že je v obchode, alebo že spí. Boli obdobia, kedy niečo varila a zabudla, tak jej stále niečo prihárilo. Babku navštevovala bežne, aj v období, keď už bola ležiakom, keď sa vrátila babka z nemocnice tak pomáhala ju prezliekať a ona si myslela, že je zdravotná sestra. Bolo to na jeseň v roku 2013. Babka bola ležiava, nikoho nespoznávala a jej hovorila Z..

15. Svedok B. P. (manžel žalobkyne v rade 1) uviedol, že keď zomrel jeho svokor, matka manželky ho nespoznávala. Spočiatku bola normálna, neskôr zabúdala, orientačne na tom nebola v poriadku, bolo to asi dva tri roky po smrti svokra. Svokor zomrel v roku 2010.

16. Právny zástupca žalobcov zotrval na podanej žalobe ako i dôvodoch uvádzaných v písomných podaniach a ústnom prednese. Poukázal na znalecký posudok vypracovaný pre účely neplatnosti tohto právneho úkonu - darovacej zmluvy ako i to, že museli žalovať všetkých dedičov, aby mali ustálený okruh nerozlučného spoločenstva. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zomrelá M. A. v čase vykonania sporného úkonu nebola spôsobilá a toto potvrdil aj samotný znalec, tento právny úkon je neplatný a preto žiadal podanej žalobe vyhovieť v celom rozsahu a uplatňoval si nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o konkrétnej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku poverený súdny úradník.

17. Právny zástupca žalovaných zotrval na písomných podaniach v danom spore, poukázal, že zo strany znalca nebolo vôbec preukázané napríklad, či nemohla mať M. A. i „svetlú chvíľku“, kedy urobila rozhodný právny úkon.

18. Na podklade procesného návrhu súd preto doplnil dokazovanie výsluchom znalca postupom podľa § 208 ods. 3 Civilného sporového poriadku s poukazom na § 51 ods. 6 Spravovacieho a kancelárskeho poriadku pre okresné a krajské súdy, kedy znalec M. A. C. vo výpovedi na pojednávaní 9.9.2021 uviedol, že vypracoval znalecký posudok k XX.X.XXXX pod č. XXX/XXXX. Od vypracovania tohto znaleckého posudku sa oboznámil so žalobou, s vyjadrením, s replikou ako aj s obsahom zápisnice z mája 2021, pričom sa pridržiaval svojich záverov uvedených v znaleckom posudku. Slovo kognitívne znamená rozumové schopnosti, ťažká porucha vlastne schopností, pričom je to hodnotené na základe testu, pričom u nebohej bola dosiahnutá hodnota testu 5, u maximálne zdravého človeka je 30, 5 zodpovedá ťažkému nálezu. Predložil súdu aj test, ktorý je vlastne na dvoch stranách a je možné to vlastne z toho zistiť. On sám nestanovil túto diagnózu, resp. svoj záver vo vzťahu k zomrelej iba na základe tohto testu, ale komplexne na základe všetkých dostupných údajov. Vo vzťahu k nebohej k rozhodnému obdobiu, teda k 4.4.2014, táto trpela trvalo duševnou poruchou, čiže uvažovať o nejakej svetlej chvíľke je irelevantné. Na jeseň roku 2013 prognóza bola vysoko nepriaznivá, stav bol trvale nezmenený a mal mať tendenciu alebo mal byť skôr horší. K času uzatvorenia sporného úkonu táto prognóza bola vlastne taká istá, rovnako nepriaznivá.

19. Na pojednávaní súd podľa § 204 Civilného sporového poriadku oboznámil aktuálny výpis z listu vlastníctva, ide o výpis z LV č. XXXX zo dňa 9.9.2021, kde sú evidované sporné nehnuteľnosti, kde pod B1 je uvedená naďalej ako vlastníčka A. M., nar. XX.X.XXXX v podiele 1.

20. Na základe takto vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu veci hodnotiac dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti súd pri aplikácii nižšie uvedených zákonných ustanovení dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom:

21. Podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

Podľa § 153 ods. 1, 2 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa ust. § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obč. zák.“) právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 38 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony. Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 132 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností

ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

22. V zmysle ust. čl. 20 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, zaručujúcej v spojení s ust. §§ 123 a nasl. Obč. zák. každému ochranu práva vlastníť majetok, vrátane záruky jeho dedenia, naopak majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom nepožíva právnu ochranu. Vlastnícke právo je nepremiľateľné (§ 100 ods.2 Obč. zák.) a nikto, kto ho platne nadobudol, ho nemôže byť zbavený proti svojej vôli inak ako v prípadoch predpokladaných v čl. 20 ods.4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobcovia v rade 1 až 5 sa voči označeným žalovaným v rade 1 až 3 z toho žalovaná v rade 1 ako vlastníčke sporných nehnuteľností, žalovaní v rade 2 a 3 dedičia po zomr. L. A. a súčasne aj ako osoby zapísané na LV domáhali určenia, že nehnuteľnosti v kat. úz. E., parcela CKN č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 357 m², parcela CKN č. XXXX - záhrada o výmere 445 m², parcela CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 123 m², parcela CKN č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 38 m², rodinný dom č. súp. 201 postavený na parcele CKN č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 357 m² v podiele 1 zapísaná pod B1 na LV č. XXXX na žalovanú v rade 1/ M. A. ako vlastníčku, patria do dedičstva po neb. M. A., rod. O., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXXX, naposledy bytom O. Č.. XXX, E..

24. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 1Cdo/43/2007, 3Cdo/44/2008, 5Cdo/147/2007) je prípustná žaloba o určenie, že konkrétna vec (nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťelovi, ktorou žalobou sa môže v sporovom konaní takéhto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiťela a takéto rozhodnutie súdu môže byť podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností. Podľa predloženého rozhodnutia o dedičstve (č.l. 23 a nasl.) sp. zn. 12D/38/2017 právoplatné 13.6.2017 po zomrelej M. A. mal súd preukázaný okruh dedičov a toto medzi stranami ani sporné nebolo. Týmto mal súd preukázanú ich aktívnu legitimáciu ako i s poukazom na vyššie uvedené existenciu naliehavého právneho záujmu daného podľa § 137 písm. c) CSP. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že aktuálne evidované nehnuteľnosti na LV č. XXXX kat. územia E. v podiele 1-ice nadobudla žalovaná v rade 1) darovacou zmluvou spísanou vo forme notárskej zápisnice č. N 213/2014 Nz 13076/2014 zo dňa 04. apríla 2014 od svojej starej matky M. A., rod. O.. Spor v danom prípade bol vo vzťahu k neplatnosti právneho úkonu z dôvodu, že daryňa t.č. už nebohá M. A. podľa tvrdenia svojich detí - žalobcov trpela duševnou chorobou, ktorá ju robila na tento právny úkon nespôsobilou.

25. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege), v dôsledku čoho sa hľadá na absolútne neplatný právny úkon tak, ako keby nikdy nebol urobený. V rámci tohto súdneho sporu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva súd preto prvotne sa zameral a ako predbežnú otázku skúmal platnosť, resp. neplatnosť napadnutej darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 4.4.2014, ktorú medzi sebou uzatvorili M. A., rod. O. a M. A., rod. A., predmetom ktorej darovacej zmluvy bol prevod nehnuteľností kat. územia E. v podiele 1-ice zapísaných na LV č. XXXX (bod I. darovacej zmluvy). Jedným z predpokladov platnosti právneho úkonu je spôsobilosť na právny úkon, ktorý účastník robí. Ak túto spôsobilosť nemá a právny úkon urobí, je taký úkon absolútne neplatný. Takisto je absolútne neplatný právny úkon, ak ho osoba vykoná v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Neplatnosť právnych úkonov je upravená v ustanoveniach § 37 a § 38 Občianskeho zákonníka.

26. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyžaduje zistenie, že účastník tohto právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo nedokáže svoje konanie ovládnuť alebo že takýto právny úkon bol urobený v duševnej poruche, ktorá robí osobu na tento právny úkon neschopnou, pričom stačí dôkaz o tom, že osoba konala v duševnej poruche. Duševná porucha sa musí zistiť v súlade s poznatkami príslušných vedných disciplín (z odboru zdravotníctva, z odvetvia psychiatrie a podobne) a musí sa viazať na okamih urobenia právneho úkonu. Absolútne neplatný je teda aj právny úkon, ktorý urobila osoba v duševnej poruche (dokonca iba prechodnej), ak išlo o takú duševnú poruchu, ktorá zapríčinila nespôsobilosť (neschopnosť) tejto osoby na urobenie právneho úkonu, pričom sa nevyžaduje, aby taká osoba bola súdom pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo aby bola vo svojej spôsobilosti obmedzená.

27. Súd mal z výpovedí žalobcov v rade 1 a 2 preukázané že M. A. (matka žalobcov) už minimálne od roku 2013 sa nesprávala ak to možno nazvať „štandardne normálnym spôsobom“, zabúdala, nebola orientovaná v priestore, čase, nespoznávala rodinných príslušníkov, myslela si, že osoby v televízii sú osoby, ktoré sú s ňou v jej dome. V tomto období od roku 2013 bola M. A. opakovane hospitalizovaná, následne umiestnená do domácej starostlivosti, ktoré jej zabezpečovali spočiatku synovia, ktorí v dome bývali neskôr dcéry - žalobkyne v rade 1 a 2. Svedkyňa C. potvrdila, že jej stará matka M. A., ju oslovovala po návrate z nemocnice „Z.“ a myslela si, že je zdravotná sestra. Rovnako tak svedok P. (manžel žalobkyne) potvrdil, že jeho svokra M. A. ho nespoznávala po smrti svojho manžela, považovala ho za cudzieho. Všetky tieto jej prejavy správania hodnotili zhodne ako prejavy stareckej demencie, čo im bolo povedané aj ošetrovujúcim personálom v nemocnici, kde bola hospitalizovaná, pričom táto ich pri návšteve nepoznala a personál bila.

28. Zo záverov odborného znaleckého posudku č. 199/2019 (č.l. 15 - 22 spisu) súdneho znalca M.. A. C. (znalca z odboru psychiatria), ktorý vypracoval posudok na objednávku žalobcov v rade 1 a 2 (súkromný posudok) mal súd za preukázané, že nebohá M. A. trpela dňa X.X.XXXX trvalou vážnou duševnou poruchou v pravom zmysle slova (duševnou chorobou) - zmiešanou demenciou ťažkého stupňa. V tom čase (v čase spísania notárskej zápisnice) si následkom tejto duševnej poruchy neuvedomovala svoje konanie, nemohla posúdiť význam a dôsledky darovacej zmluvy a nebola schopná toto svoje konanie ovládnuť. Jej rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli v tom čase následkom vážnej duševnej poruchy vymiznuté. V rámci podaného posudku znalec vychádzal zo zdravotnej dokumentácie od praktického lekára M.. M. P., heteroanamnestických údajov a mal k dispozícii aj notársku zápisnicu zo dňa 04.04.2014 (strana 2 posudku). Z predmetného posudku vyplynulo, že M. A. bola hospitalizovaná od 13.9.2013 do 4.10.2014, pričom v čase prijmu bola miestom a časom dezorientovaná. Pacientka bola občas s depresívnym ladením, nepokojná, dožadujúca sa ísť domov, do liečby boli pridané neuroleptiká, pacientka pokojná, usmerniteľá, bolo dané doporučenie zväziť dispenzár u psychiatra. Podľa vyšetrenia z 20.10.2014 - psychiatrické vyšetrenie bola M. A. opakovane hospitalizovaná, bola plienkovaná, je inverzný typ spánku, s tranzitórnymi stavmi zmätenosti, vyzlieka sa, je vulgárna a pod V obj. náleze dominuje dementný syndróm, zmiešanej etiológie a v rámci atrofie CNS, kognitívny def. A výrazné behaviorálne poruchy. Podľa záveru psychiatra bola uvedená diagnóza ťažký dementný syndróm zmiešanej etiológie. F00.2

29. Na podklade námietok žalovaných súd vo veci s prihliadnutím k tomu, že bol podaný súkromný znalecký posudok, znalca na pojednávaní vypočul, pričom znalec zotrval na záveroch znaleckého posudku. Súd námietky žalovaných proti znaleckému posudku neakceptoval, zo strany žalovaných nebol vznesený návrh na nariadenie znaleckého dokazovania. Súd o správnosti znaleckého posudku len na podklade tvrdení žalovaných nemal pochybnosti a žalovaní nepredložili v konaní žiadny dôkaz (iný posudok, listinu), ktorý by závery znalca akokoľvek spochybnil. V danom spore súd uvádza, že v prípade neplatnosti právneho úkonu sa duševná porucha musí zistiť v súlade s poznatkami príslušných vedných disciplín (z odboru zdravotníctva, z odvetvia psychiatrie, patopsychológie a pod.) a musí sa viazať na okamih urobienia právneho úkonu. So zreteľom na to, že postačuje aj prechodná duševná choroba, bola venovaná pozornosť aj námietke vznesenej samotným právnym zástupcom žalovaných, či daryňa v konkrétnom prípade nemala tzv. jasný okamih (dilucida intervalla). Znalec M.. C. i v rámci osobného stanoviska na pojednávaní ústne do zápisnice zotrval na tom, že u M.P. A. išlo o duševnú poruchu a prognóza nebola priaznivá, počas tohto ochorenia u nej nemohli byť žiadne svetlé chvíľky tak, ako sa to snažil predostrieť právny zástupca žalovaných. V danom prípade súd v rámci rozhodovania vychádzal práve z tohto posudku a zo záverov znalca, ktorý jednoznačne uviedol, že M. A. (daryňa) v čase spísania darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou, nemohla posúdiť význam a dôsledky darovacej zmluvy a nebola schopná svoje konanie ovládnuť. Pokiaľ žalovaní navrhovali vykonanie dokazovania výsluchom svedkov tak ako súd konštatoval v odôvodnení vyššie tým, že nezložili preddavok súd nimi navrhovaný dôkaz nevykonali, pričom súd uvádza, že bremeno tvrdenia dôkazu bolo na ich strane a neunesenie dôkazného bremena má za následok stratu sporu, tak ako tomu bolo v tomto prípade. Podľa názoru súdu všetky listinné dôkazy predložené žalobcami vrátane znaleckého posudku a vykonané dokazovanie na pojednávaní boli natoľko dostatočujúcim podkladom pre rozhodnutie vo veci, že ďalšie dokazovanie nemohlo ovplyvniť preukázané skutočnosti čo do spôsobilosti M. A. rod. O.Š., ktorá v čase uzatvorenia darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou v pravom slova zmysle, čo ju robilo na tento právny úkon nespôsobilou a teda tento právny úkon súd vyhodnotil ako absolútne neplatný podľa § 38 ods. 2 OZ. Na podklade týchto záverov, keďže ide o absolútne neplatný právny úkon, súd vo výroku vyslovil, že nehnuteľnosti (ktoré boli predmetom darovacej zmluvy) patria do dedičstva po zomrelej poručiteľke M. A. rod. O. v podiele 1-ice, ktorý podiel v čase rozhodovania bol vo vlastníctve žalovanej v rade 1).

30. Žalovanej v rade 1) ku dňu rozhodovania súdu svedčal zápis o jej vlastníckom práve k sporným nehnuteľnostiam v príslušnom súčasnom katastri nehnuteľností, ktorý, ako vyplýva z ust. § 70 ods.1 katastrálneho zákona, ktorý je hodnoverným len dovtedy, pokiaľ sa nepreukáže opak. Súd návrhu žalobcov ako dôvodnému preto vyhovel po preukázaní, že kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom a teda tieto ku dňu svojej smrti vlastnila ich matka M. A., rod. O., po ktorej sú zákonnými dedičmi, ktorí tak z titulu svojho dedičského majetkového nároku (§ 460 Obč. zák.) a vzhľadom na jestvujúci stav zápisu v príslušnom katastri nehnuteľností, nezodpovedajúci súdom zistenému skutočnému právnemu stavu a neumožňujúci tak prejednanie sporných nehnuteľností v nesporovom dedičskom konaní podľa ust. CSP ako predmetu dedičstva po ich predchodkyňi, osvedčili existenciu svojho naliehavého právneho záujmu na odstránení tohto nesúladu v katastri nehnuteľností prostredníctvom navrhovaného deklaratórneho rozhodnutia súdu.

31. Podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p.

(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p.

(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Nakoľko boli žalobcovia v rade 1 a 2 plne úspešnými, súd im priznal postupom podľa § 255 ods. 1 CSP voči žalovaným (v rade 1a 3) nárok na náhradu trov konania, nakoľko títo sa aktívne voči podanej žalobe prostredníctvom právneho zástupcu bránili a súd nezistil v danom prípade dôvod pre prípadnú aplikáciu § 257 CSP. O konkrétnej výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením poverený súdny úradník.

33. V konaní bol vypočutý na návrh žalobcov súdny znalec M.. C., ktorému vznikli náklady, znalečné (vyúčtovanie bolo súdu predložené). Súd zaviazal náklady - znalečné za účasť znalca na pojednávaní uhradiť žalobcom, nakoľko títo na tento účel zložili i preddavok na dokazovanie a po právoplatnosti uznesenia sa tieto výdavky premietnu do výšky trov priznaných žalobcom voči žalovaným o ktorých bude rozhodovať súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

(§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.